

50. Sonáta

Sonáta je inštrumentálna skladba pre klavír (alebo pre iný sólový nástroj, ktorý zvyčajne hrá so sprievodom klavíra). Sonáta má tri časti: expozíciu (obsahuje hlavnú, vedľajšiu a záverečnú tému), rozvedenie (pracuje s témami z expozície) a reprízu (prináša návrat expozície, ale poradie tém nemusí byť totožné s expozíciou a môže byť aj kratšia). Expozíciu môže otvárať introdukcia (úvod) a po repríze niekedy nasleduje ešte kóda (záver).

Táto sonátová forma sa v klasicizme stala základom cyklickej sonátovej formy, ktorá sa dodnes uplatňuje v inštrumentálnej hudbe – v komorných skladbách (sláčikové kvartetá, dychové kvintetá atď.), sólových koncertoch a symfóniách.

Cyklická sonátová forma má štyri časti:

1. časť – v sonátovej forme
2. časť – v piesňovej alebo variačnej forme
3. časť – v zloženej trojdielenej piesňovej (tanečnej) forme (menuet, scherzo)
4. časť – v rondovej alebo sonátovej forme, prípadne variačnej forme

51. Vokálno-inštrumentálna hudba

Vokálno-inštrumentálna hudba zostala za nástrojovou hudbou značne pozadu. Po dlhé desaťročia v hudbe 18. storočia ešte stále prevládal princíp barokového hudobného myslenia (koloratúrny spev, nástrojové obsadenie s čembalom vrátane generál basového partu a pod.). Zo svetskej hudby sa hrávala talianska opera, objavuje sa nemecký singspiel (spevohra ľahšieho, komediálneho rázu) a melodráma. Z duchovnej hudby písali skladatelia oratóriá, pašie, kantáty a omše.

52. Joseph Haydn (1732–1809)

symfónie: Symfónia č. 45 fis mol Rozlúčková, Symfónia č. 92 G dur Oxfordská, Symfónia č. 94 G dur S úderom na tympany, Symfónia č. 101 D dur Hodiny, Symfónia č. 103 Es dur S vírením tympanov, Symfónia č. 104 D dur Londýnska

Joseph Haydn: Symfónia č. 94 S úderom na tympany, 2. časť – Andante

Joseph Haydn: Symfónia č. 101 Hodiny, 2. časť – Andante

Komorná hudba: Klavírne trio č. 2 C dur, Klavírne trio č. 3 G dur, Sláčikové kvarteto C dur Vtáčie, Sláčikové kvarteto D dur Škovránčie, Sláčikové kvarteto C dur Cisárske

Joseph Haydn: Sláčikové kvarteto C dur, op. 76 č. 3 Cisárske
2. časť Poco adagio; cantabile

HUSLE I

HUSLE II

VIOLA

VIOLONČELO

Koncerty: Koncert pre husle a orchester č. 1 C dur, Koncert pre violončelo a orchester č. 1 C dur a č. 2 D dur, Koncert pre hoboje a orchester C dur, Koncert pre trúbku a orchester Es dur

Klavírna tvorba: sonáty, Variácie f mol, Fantázia C dur

Oratóriá: Stvorenie sveta, Ročné obdobia